

Список використаних джерел:

1. Децентралізація – одна з найбільш прогресуючих реформ: Національна Рада реформ представила звіт за 9 місяців 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/3599>.
2. Місцеві бюджети 404 об'єднаних територіальних громад. 2016 рік: фінансово-аналітичні матеріали [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://decentralization.gov.ua/pics/attachments/Monitoring_OTG.pdf.
3. Спасів Н.Я. Доходи місцевих бюджетів у контексті децентралізації в Україні /Н.Я. Спасів, С.В. Надал/. Вісник Тернопільського національного економічного університету. Тернопіль: ТНЕУ– 2016. – №2. – С. 102–112.
4. Спасів Н.Я. Релевантність вітчизняної бюджетної децентралізації умовам сучасності /Н.Я. Спасів, С.В. Надал/. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Національні особливості та світові тенденції управління та адміністрування на макро-, мезо- і мікрорівнях економіки» (Дніпропетровськ, 12-13 квітня 2016 р.). – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. – 2016. – С. 102-104.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу із <http://www.ukrstat.gov.ua>,
6. Офіційний сайт Тернопільської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу із <http://www.rada.te.ua>

УДК 336. 011

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЯК ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Ю. В. Неміш

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: julijnemich@ukr.net*

Важливу роль у досягненні сталого розвитку регіонів України відіграє доступність базових фінансових послуг для населення. Інвестиційна привабливість регіонів здійснюється на основі характеристики системи показників, а саме які відображають виробничо-ресурсний потенціал, матеріальний, трудовий, фінансовий, науково-технічний. У зв'язку з цим активізується питання оцінки фінансової складової інвестиційної привабливості регіонів, що є важливим для бізнесу, банківських установ та населення, для забезпечення надання довгострокових позик, спектру фінансових послуг та збалансованості фінансових потоків.

Фінансова інклюзивність має не лише фінансову, але й соціальну спрямованість, коли частина населення через «фінансову виключність» фактично позбавлена можливостей для саморозвитку та забезпечення належної якості життя[1, с. 33]. В цьому контексті можливо виокремити детермінанти фінансової інклюзивності, а саме групи населення, не охоплені фінансовими послугами, за територіальною, віковою ознаками, рівнем освіти та іншим

поділом, що є вкрай важливим для формування та проведення реформ у фінансовому секторі в сучасних економічних умовах в Україні, посилення захисту прав споживачів на ринку фінансових послуг, попередження виникнення соціальних конфліктів та соціальної напруги [2, с. 9].

Разом із тим, фінансова інклюзивність являється складовою провідних міжнародних організацій, які пропонують запровадження, трилогії: захист прав – фінансова просвіта - фінансова інклюзивність. Одна складова не заміняє іншу, в ідеалі всі три складові повинні запроваджуватися одночасно. Пріоритетами фінансової інклюзивності є розкриття інформації та прозорість, відповідальна поведінка бізнесу та механізми розгляду скарг.

Спектр змін, які відбулися в банківському секторі України, суттєво обмежили основні види фінансових послуг для широких верств населення, насамперед у сільській місцевості. Складений за даними Національного банку України динаміку за 2014-2016 роки іпотечних кредитів свідчить, що у їх розвитку спостерігається спадна тенденція, що пояснюється низьким рівнем ВВП, низькою платоспроможністю населення та багатьма іншими факторами. А також суттєвий вплив на зниження користування населення фінансовими послугами є недостатня поінформованість. Для прикладу, у Франції один із найнижчих рівнів непрацюючих кредитів домогосподарств серед країн ЄС (3,65 %) та один із найвищих рівнів охоплення населення банківськими послугами (більше 99 %), а Нідерланди є однією із провідних країн щодо запровадження фінансової грамотності.

Вирішення цих питань безпосередньо пов'язано з вирішенням двох взаємозалежних проблем, по-перше, розширення сфери комунікацій фінансових установ з широким спектром фінансових послуг з метою підвищення відкритості, доступності і прозорості. По-друге, підвищення рівня фінансової освіти та фінансової грамотності населення.

На нашу думку, в сучасних умовах першочерговою проблемою для вирішення питання підвищення рівня інвестиційної привабливості регіонів є:

- підвищення рівня охоплення базовими фінансовими послугами широких верств населення;
- розширення переліку та покращення якості надання фінансових послуг тим споживачам, які вже мають до них відповідний доступ;
- розширити систему електронних пунктів самообслуговування (платіжних терміналів);
- посилити систему захисту прав споживачів, які отримують спектр фінансових послуг;
- оптимізувати структуру обслуговування споживачів фінансових послуг;
- посилити контроль за посередниками (Інтернет- банки та мобільні банки).

Отримані результати дослідження, дозволяють зробити висновок, що фінансова інклюзивність є суттєвою інвестиційною складовою привабливості регіонів.

Список використаних джерел:

1. Науменкова С.В. Фінансова інклюзивність та проблеми забезпечення доступу населення до базових фінансових послуг в Україні // Вісник Національного банку України. – 2014. – С. 31-37
2. Павлюк Т.І. Фінансова інклюзивність як характеристика рівня охоплення населення базовими фінансовими послугами / Т.І. Павлюк // Науковий диспут: питання економіки і фінансів: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. – Київ, Будапешт, Відень, 2015. – 71с.
3. Chidzero A., Ellis K., Kumar A. Indicators of access to finance through household level surveys: comparisons of data from six countries. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// worldbank.org](http://worldbank.org)
4. Good practices for financial inclusion. European Fund for the integration of third-country nationals // www.cespi.it

УДК 657

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕХАНІЗМИ
РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ**

І. Я. Омецінська

Тернопільський національний економічний університет

e-mail: irinaomec@ukr.net

Порядок формування цін на продукцію (роботи, послуги) завжди був в центрі уваги адміністративного персоналу підприємств: і безпосереднього керівника, і працівників різних управлінських рівнів (служб маркетингу, відділів збуту, бухгалтерії, керівництва структурних підрозділів тощо). Це пов'язано зі значним впливом цін на конкурентоспроможність та прибутковість суб'єктів господарювання. Необґрунтована ціна на продукцію може призвести як до упущення підприємством частини свого доходу (якщо ціна встановлена нижче можливого рівня), втрати конкурентоспроможності (якщо ціна поставлена вище допустимої), так і до його збитковості та банкрутства (якщо ціна не покриває витрат, понесених на створення продукту).

Незважаючи на те, що ціни на переважну більшість продукції (робіт, послуг) формуються під впливом попиту та пропозиції, проте держава також контролює процес ціноутворення з метою захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму, належного розвитку конкурентних відносин. У ст. 10 Господарського кодексу України серед основних напрямків економічної політики, що визначаються державою, виокремлено цінову політику, що спрямована на регулювання державою відносин обміну між суб'єктами ринку з метою забезпечення еквівалентності в процесі реалізації національного продукту, дотримання необхідної паритетності цін між галузями та видами господарської діяльності, а також забезпечення стабільності оптових та роздрібних цін [1].